

5. SOSYAL DEVLET ANLAYIŞININ TERKEDİLİŞİ, YENİDEN OLUŞTURULAN ÜSTYAPI KURUMLARI VE TOPLUMSAL DÖNÜŞÜM

Yaşadığımız süreç devletin sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla sosyal ve ekonomik hayata aktif müdahalesini gerekli ve meşru gören sosyal devlet anlayışının ve politikalarının terk edildiği, yerini neo-liberal politikaların aldığı ve emperyalizmin, reel Sosyalizmin 1990'lı yıllarda yıkılışından sonra egemenliğini daha da pervasızca dayattığı işsizlik, açlık, yoksulluk, savaşlar, işgaller ile bir yeniden yapılanma hareketinin üstyapıda yaptığı yeni düzenlemeler dönemidir. Ekonomik anlamda egemenliğini neredeyse tüm dünyaya kabul ettirmiş emperyalizmin; sınıf, hukuk, sanat, bilim, siyaset, din, vb alanlarda yapmayı planladığı/yaptığı değişiklikler tüm dünyayı pervasızca sömürmesini sağlayacak ve bu sömürü düzenine çomak sokmayacak, aksine destek olacak “insanlar, topluluklar, kurumlar, örgütler” sağlayacak değişikliklerdir.

Toplumu bir yapıya benzetirsek; yapının temeli olan ekonomik ilişkiler sınıf, hukuk, sanat, bilim, siyaset, din vb. gibi üstyapı kurumlarının temelini oluşturur. Bu yapılardan herhangi biri kendini oluşturan temelden, ekonomik ilişkilerden bağımsız düşünülemez. Dolayısı ile bu kurumlardan birini incelemek ve anlamak, diğer üstyapı birimleri ile olan ilişkilerini, kurumun temelini oluşturan ekonomik ilişkilerini analiz etmekle karşılıklı etki ve tepkilerini incelemekle mümkündür.

Örneğin, yapılan herhangi bir hukuksal değişikliğin ve bu değişiklik sonrası çıkartılan uygulamaya yönelik ikincil mevzuatın aslında ne demek olduğunu, ne amaçla çıkartıldığını o değişikliğe neden olan ekonomik ilişkilerde aramak gerekir. Buradan yola çıkarak süreç gerçekte olduğu gibi değerlendirilebilir.

Tüm yaşantımızın baştan aşağı değişeceği sürecin “hâkimleri”; 1980'li yıllardan itibaren ülkemizde apolitik, sormayan, sorgulamayan, denetlemeyen, örgütsüz bir toplum yaratmaya yeni araçları aracılığı ile daha çok çalışmışlardır. Bugün bunu büyük ölçüde de başarmışlardır. Sendikalar, Demokratik Kitle Örgütleri, Dernekler, Meslek Odaları, Partiler vb. örgütlenme araçları önce yasaklanmış, daha sonra düzenle uyumlu hale getirecek yasal düzenlemeler aracılığı ile bilerek veya bilmeyerek, birçoğu süreci destekleyen kurumlar/örgütler haline dönüştürülmüştür. Bu toplumsal dönüşüm sürecinde ne yazık ki TMMOB de olumsuz etkilenmiştir.

Asansör meslek alanına yönelik yapılan yeni düzenlemeleri ve Odamız EMO'nun sürece karşı tavrını incelerken TMMOB dolayısı ile bağlı Odaların içinde bulunduğu bu kendini inkâr sürecinin nedenlerine kısaca değineceğiz. Arkasından bu inkârın bir örneği olarak asansör meslek alanına ilişkin yasal değişiklikler ve sonrası uygulamaların değerlendirmesini gerçekleştireceğiz.